

## КОМУНІКАТИВНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ

*СЛОБОДЯН Тетяна, здобувач вищої освіти*

*Спеціальність 071 Облік і оподаткування*

*Миколаївський національний аграрний університет*

*Анотація:* у дослідженні проаналізовано комунікативну толерантність. Розглянуто її важливість для особистості.

*Ключові слова:* толерантність, комунікативна толерантність, терпимість, суспільство, особистість.

У загальних рисах, толерантність — це «прийняте відхилення». Протилежністю толерантності є нетерпимість. Толерантність слід відрізнити від пасивної добровільності. Адже дане пасивне сприйняття не виражає позитивних оціночних значень і не є протилежністю неприйняття) [1].

Щодо передумови толерантності, то нею є те, що ви не згодні з цінностями, які ви толеруєте. Тому що ви ж не можете сказати, що терпите те, з чим незгодні. Що ще найважливіше, толерантність необхідна як для більшості, так і для меншості: меншість не має права нав'язувати свої власні цінності більшості, а більшість повинна толерантно ставитися до меншості, але робити це так, щоб не зашкодити функціонуванню суспільства. Поняття толерантності – це, по суті, моральне поняття, яке, у свою чергу, стало політичним та правовим. Загалом, толерантність є людською чеснотою, у моральному сенсі означає терпимість до відмінностей між людьми, здатність жити, не заважаючи іншим, та мати права і свободи, не порушуючи при цьому прав і свобод інших людей [1].

Комунікативна толерантність є характеристикою міжособистісного ставлення людини і показує на ступінь стійкості до неприємних або неприйнятних, на її думку, психологічних станів, якостей чи поведінки партнера по взаємодії [2]. Це одна з найважливіших і найкорисніших людських якостей. Вона має досить складну природу та відображає освітню культуру і виховання індивіда, його досвід спілкування, цінності, потреби, інтереси, установки, характер, темперамент, звички, спосіб мислення і, звичайно ж, особливості сформованих у нього моделей поведінки.

Ця риса особистості є однією з фундаментальних, оскільки багато в чому визначає життєвий шлях і діяльність людини, тобто її становище в близькому оточенні та на роботі, кар'єру та професійну діяльність. Ця риса є системною і включає в себе багато інших якостей особистості, особливо етичних, характерологічних та інтелектуальних. Тому риса комунікативної толерантності є показником психічного здоров'я, внутрішньої гармонії чи дисгармонії, навичок самоконтролю та самокорекції, необхідних для соціальної та педагогічної діяльності [2].

У повсякденному та професійному діловому спілкуванні свможна зустріти прояви комунікативної толерантності: терпимість, приховування ненависті до інших людей, здатність змусити одну особу ігнорувати неприємні якості іншої, визнання та прийняття позиції іншої людини без зміни своєї думки. Знижена толерантність у спілкуванні характеризується частковими, значимими або повними ознаками звинувачення, образи та неприйняття.

Рівень толерантності людини проявляється, насамперед, у специфіці її емоційних реакцій на подразники навколишнього середовища (як правило, на інших людей).

У механізмі комунікативної толерантності головну роль має сумісність чи несумісність одних і тих самих якостей психолога та його партнера – інтелекту та інтелекту, особистості та особистості, звичок та звичок, темпераменту та темпераменту. Іншими словами, партнери порівнюють та оцінюють якості та ситуації один одного на рівні власних індивідуальних підструктур особистості [2].

Комунікативна толерантність виникає тоді, коли людина не сприймає певних відмінностей між власною підструктурою індивіда та підструктурою індивіда іншої людини або не має негативних почуттів щодо цих відмінностей.

Дослідження проблеми комунікативної толерантності особистості необхідно розпочати з визначення поняття «толерантність». Вивчення толерантності в сучасній українській науці набуло особливого значення серед багатьох соціокультурних проблем, що виникли в процесі розбудови

української держави [3, с. 8]. Комунікативна толерантність необхідна для збереження миру і злагоді в цивілізованих суспільствах і для прискорення соціально-економічного розвитку.

Питання толерантності та її місця в системі ціннісних орієнтацій особистості набуває все більшої актуальності. Це пов'язано з тим, що кожне суспільство складається з людей, які відрізняються між собою не лише за етнічним походженням, віросповіданням та політичними поглядами, але й за віком, статтю, інтересами, вихованням, економічним статусом. Зрештою, фундаментальною цінністю для кожного суспільства є людина. А фундаментальною свободою для людини є внутрішня свобода, свобода душі, що обґрунтована певними духовними цінностями, такими як любов, добро, істина та краса. Поняття свободи пов'язане з такими цінностями, як толерантність і терпимість, які випливають з християнських цінностей милосердя, співучасті та співчуття.

#### *Література:*

1. Толерантність. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C> (дата звернення 17.09.2023)

2. Особливості дослідження толерантності та її основні характеристики. URL: <https://studfile.net/preview/5650207/> (дата звернення 17.09.2023)

3. Зарицька В.В. Лапа В.М. Психологія комунікативної толерантності в умовах інклюзивного навчання : монографія, 2019. – 210 с. (дата звернення 17.09.2023)

*Abstract:* the study analyzed communicative tolerance. Its importance for the individual is considered.

*Key words:* tolerance, communicative tolerance, tolerance, society, personality.

*Науковий керівник – Олена ДОВГАЛЬ,  
доктор економічних наук, професор,  
Миколаївський національний аграрний університет,  
м. Миколаїв*